

Vergaderjaar 2023–2024

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 1114

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 december 2023

In deze brief informeer ik u over de start van het *Important Project of Common European Interest Cloud Infrastructure and Services (IPCEI CIS)*¹ en de Nederlandse projecten die daaraan kunnen gaan deelnemen.

Via eerdere Kamerstukken bent u reeds op hoofdlijnen geïnformeerd over de voortgang van IPCEIs, waaronder IPCEI CIS, en zijn toezeggingen gedaan met betrekking tot de wijze waarop uw Kamer hierover op de hoogte gebracht zou worden.^{2, 3}

Voor alle projecten in IPCEIs geldt dat de voorgestelde projecten pas gefinancierd kunnen worden nadat de Europese Commissie haar formele beoordeling in het kader van het staatssteuntraject heeft afgerond. De Europese Commissie heeft dit proces recent afgerond en het goedkeuringsbesluit⁴ op 5 december 2023 aan de deelnemende lidstaten gestuurd. Dit proces heeft relatief veel tijd in beslag genomen door de complexiteit van deze specifieke IPCEI en de vele bedrijven die hieraan deelnemen. Nu deze formele stap is genomen informeer ik u over de Nederlandse projecten die onderdeel uitmaken van het belangrijke Europese IPCEI CIS ecosysteem.^{5, 6}

¹ Belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang op het gebied van cloud infrastructuur en diensten.

² Kamerstuk 36 100 XIII, nr. 10.

³ Kamerstuk 35 925 XIII, nr. 87.

⁴ Het besluit waarin de Europese Commissie een project heeft gekwalificeerd als belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang en overheidssteun voor één of meer ondernemingen die deelnemen aan het desbetreffende Europese samenwerkingsverband verenigbaar heeft verklaard met de interne markt, in de zin van artikel 107, derde lid, onderdeel b, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

⁵ Kamerstuk 26 643, nr. 1016.

⁶ 2022Z19981.

De IPCEI CIS

Het betreft een belangrijk digitaal initiatief voor Europa, waar meer dan 100 bedrijven en onderzoeksorganisaties uit 12 EU-lidstaten samenwerken om een zogenoemd «Multi-Provider Cloud-Edge Continuum» te bouwen. Het hoofddoel van dit Europese project is om uiteindelijk een volledig nieuwe Europese gedecentraliseerde software-infrastructuur voor het geavanceerde gebruik van computerbronnen op het gebied van cloud en edge te bouwen. Het geheel wordt gebouwd in nieuw type open ecosysteem, waarin meerdere aanbieders samen deze infrastructuur opzetten en beheren. Door de opzet van dit ecosysteem worden de technologische afhankelijkheden en ongewenste lock-in-effecten, die marktverstoring werken, verminderd.

Bovendien zal dit project nieuwe en innovatieve datagestuurde bedrijfsmodellen mogelijk maken, bijvoorbeeld op het gebied van kunstmatige intelligentie en IIoT (Industrial-Internet-of-Things). Daarbij wordt rekening gehouden met vereisten zoals dynamische bandbreedte, duurzaamheid en cyberveiligheid.

Vele sectoren zullen naar verwachting van het project gaan profiteren, in het bijzonder de automotive, industrie, energie, logistiek, mobiliteit, toerisme, onderwijs en openbare diensten. Het project is belangrijk voor de realisatie van de Europese Datastrategie, en daarmee in lijn met de doelstellingen van gerelateerde wetgeving zoals de Dataverordening en de Datagovernanceverordening.

Het IPCEI CIS ecosysteem wordt mogelijk gemaakt met overheidssteun door twaalf EU-lidstaten: België, Kroatië, Frankrijk, Duitsland, Hongarije, Italië, Letland, Luxemburg, Nederland, Polen, Slovenië en Spanje. In dit ecosysteem werken meer dan 100 bedrijven, waaronder veel kleine en middelgrote ondernemingen, en onderzoeksinstellingen samen met een totaal investeringsvolume van ongeveer 4 miljard euro voor de periode 2024–2031.

De Nederlandse projecten

Drie aan het Europese IPCEI CIS ecosysteem deelnemende Nederlandse projecten kunnen nu op grond van de Nederlandse IPCEI subsidieregeling^{7, 8} subsidie verstrekt krijgen. Het gaat in totaal om een maximum van € 71.200.000.– aan subsidie.

Het gaat om de volgende projecten:

1. *Modular Integrated and Sustainable Datacentre(MISD)*
2. *ECOFED*
3. *European Cloud Campus (ECC)*.

Modular Integrated and Sustainable Datacentre(MISD)

Dit project richt zich op de ontwikkeling van een uniek fieldlab, namelijk een «decentraal netwerk van datacentra van de toekomst», waar innovaties op gebied van modulariteit, geavanceerde koeling, energie, communicatie, netwerk en cybersecuritytechnologie samenkomen. Het fieldlab zorgt ervoor dat datacentra op het gebied van efficiëntie, duurzaamheid en veiligheid versneld kunnen innoveren en kennis daarover kunnen delen.

⁷ Stcrt. 2021, nr. 50262, 17 december 2021.

⁸ Stcrt. 2023, nr. 33632, 12 december 2023.

Het MISD-consortium bestaat uit de volgende deelnemers: Asperitas (Aecorsis BV), BetterBe BV, Deerns Nederland, Eurofiber, Stichting Nationale Beheersorganisatie Internet Providers (NBIP), TNO en Universiteit Twente.

De totale projectomvang is 54 mln. en aan de deelnemers in het consortium wordt daarvoor in totaal maximaal 34 mln. subsidie verleend voor een periode van vijf jaar. Het consortium wordt geleid door het bedrijf Asperitas (Aecorsis BV).

ECOFED

Dit project richt zich op de ontwikkeling van open interfaces en open source software tools en zorgt daarmee voor de ontbundeling van software en cloudoplossingen. Hiermee wordt overstappen in het cloud-ecosysteem eenvoudiger. Daarbovenop worden tools ontwikkeld voor cloud federatie. Dit zorgt voor meer keuzevrijheid voor gebruikers. In het project wordt hiervoor een nationale testomgeving opgezet. Binnen het ECOFED-consortium nemen de volgende partijen deel: TNO, Infosupport, I3d.net, BIT en AMS-IX.

De totale projectomvang is 22 mln. en aan de deelnemers in het consortium wordt daarvoor in totaal maximaal 15 mln. subsidie verleend voor een periode van vier en een half jaar. Het consortium wordt geleid door TNO.

ECC

Dit project richt zich op de industriële uitrol van rekencapaciteit, dataopslag, en andere cloud gerelateerde toepassingen die belangrijk zijn voor Europese dataverwerkingscapaciteit. Het project wordt uitgevoerd door het bedrijf Leaseweb Global B.V. De totale projectomvang is 98 mln. en Leaseweb Global B.V. wordt daarvoor maximaal 22 mln. subsidie verleend voor een periode van zeven jaar.

Beleidscontext IPCEI CIS

Alle Nederlandse projecten dragen bij aan de doelstellingen van onze beleidsinzet op het gebied van data en cloud zoals beschreven in de Strategie Digitale Economie (SDE), maar zijn ook een cruciaal onderdeel van de Europese datastrategie. Ik ben er daarom trots op dat we samen met deze bedrijven de ontwikkeling van nieuwe Europese innovatieve cloudoplossingen mogelijk maken. Op deze manier geven we samen met de andere deelnemende lidstaten onze Digitale Open Strategische Autonomie een duwtje in de rug.

Voor Nederland was belangrijk dat ook mkb'ers kunnen deelnemen aan dit Europese samenwerkingsverband en dit is ook goed gelukt. Binnen de projecten is er daarnaast aandacht voor duurzame dataverwerkingscapaciteit. Ook borgen de projecten een goede uitrol in Nederland van nieuwe diensten, waardoor de IPCEI CIS ook bijdraagt aan onze twin transition. Hierdoor wordt ons verdienvermogen duurzaam versterkt.

Ik zal u verder informeren over de voortgang van de IPCEI CIS via de voorgangsrapportage van de Strategie Digitale Economie.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens